

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans davant la retirada per part del Govern d'Aragó d'alguns llibres de text que empen el terme *Corona catalanoaragonesa*

Davant la decisió del Govern d'Aragó de retirar dels centres d'ensenyament alguns llibres de text pel sol fet d'emprar el terme de *Corona catalanoaragonesa*, en el que considera una clara mostra de tergiversació de la història, l'Institut d'Estudis Catalans expressa la seva absoluta repulsa al que no és sinó un cas inadmissible de censura i d'atac a la llibertat d'expressió. Tant l'expressió *Corona catalanoaragonesa* com la de *Confederació catalanoaragonesa* són d'utilització habitual entre els historiadors, al marge de la seva procedència i sempre amb caràcter complementari i no alternatiu al de *Corona d'Aragó*, de la mateixa manera que s'utilitzen en altres contextos els termes *regne asturleonès*, *monarquia castellanolleonesa* o *monarquia hispànica*. Cap d'aquests termes tingué mai un caràcter oficial, i ningú no acusa de tergiversar la història els historiadors que els fan servir. Com és ben sabut, la intitolació oficial dels monarques era la de reis d'Aragó, de València, de Mallorca, de Sicília, de Sardenya, de Nàpols, comtes de Barcelona..., sense que hi hagués un nom oficial per al conjunt de regnes i territoris de la Corona. Tot i això, al segle XII trobem l'expressió *Aragonum et Catalonie*; al segle XIII, la de *regno, dominio et corona Aragonum et Catalonie*; i, ja al segle XIV, les de *corona regni Aragonum*, *corona reial d'Aragó* i *Corona d'Aragó*. Igualment, a la baixa edat mitjana, les relacions comercials i l'expansió al Mediterrani s'efectuaren sota la invocació de la dinastia d'Aragó alhora que els diversos pobles mediterranis sovint percebien i esmentaven genèricament com a catalans tots els integrants de la Corona. D'acord amb aquestes realitats històriques, els historiadors utilitzen indistintament, i mai amb caràcter antagònic, les dues expressions, la de *Corona d'Aragó* i la de *Corona catalanoaragonesa*, amb la qual es fa referència al caràcter inicialment dual de la confederació i al pes de Catalunya dintre seu, com testimonien, per altra banda, les referències documentals anteriorment citades. Amb la decisió del Govern d'Aragó es crea un conflicte on no n'hi havia; s'estigmatitzen expressions justificades per les dades històriques i, per això, àmpliament acceptades i utilitzades per la comunitat científica i acadèmica, i es deixen en total indefensió els autors i els editors de llibres de text. Per tot això, l'Institut d'Estudis Catalans vol manifestar el seu suport a la llibertat d'expressió dels historiadors i dels editors, alhora que deplora aquest episodi de censura política i ideològica que ens trasllada a una altra època que consideràvem ja superada.

Barcelona, 18 de gener de 2018